

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม*

THE APPLICATION OF BUDDHIST PRINCIPLES TO PROMOTE DEMOCRATIC CITIZENSHIP AMONG YOUTH IN NAKHON PATHOM PROVINCE

ศรัณย์กร สังข์สิงห์

Sarunkorn Sangsing

บริษัท จาร์วิส เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

Jarvis Enterprises Co., Ltd.

Corresponding Author E-mail: Sarunkorn.singha@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความเป็นพลเมือง 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย 3. ประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.891 ได้กลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาร์ยามาเน จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 รูปหรือคน ได้แก่ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา ด้านรัฐศาสตร์ตัวแทนภาครัฐ ผู้นำท้องที่และเยาวชน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$), 2. ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย สามารถร่วมกันทำนายความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 87.1 และหลักสัปปุริสธรรม สามารถร่วมกันทำนายความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 87.3 และ 3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ส่งเสริม

* Received August 31, 2024; Revised September 22, 2024; Accepted September 27, 2024

ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ให้พลเมืองเรียนรู้สังคม รู้จักตนเอง เข้าใจคนอื่น ยอมรับการอยู่ร่วมกัน ไม่ละเมิดสิทธิ คนอื่น เข้าใจการกระทำแห่งรัฐ เข้าใจตัวแทนหรือนักการเมืองและระบบการเมืองในสังคมไทย เข้าใจวัตถุประสงค์การบริหารประเทศ ระบบการปกครองต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกัน สร้างจิตสาธารณะ อาสาเพื่อส่วนรวม เสียสละบ้างบางโอกาส

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; พลเมือง; เยาวชน

Abstract

The objectives of this research article are to 1. study citizenship 2. study factors affecting democratic citizenship 3. apply Buddhist principles to promote democratic citizenship among youth in Nakhon Pathom Province. The research method Quantitative research Data was collected using questionnaires. with confidence value for the entire version equal to 0.891. A sample group of 400 people was obtained from Taro Yamane's formula. Data analysis using ready-made programs and qualitative research Data were collected from 18 important informants or people, including Buddhist scholars. political science, government representatives, local leaders, and youth using structured interviews Data were analyzed using content analysis techniques.

The research results found that 1. Democratic citizenship of youth in Nakhon Pathom Province Overall, it is at a high level. ($\bar{X}$ =4.02), 2. Political socialization factors affect citizenship in a democracy. Together, together the Democratic citizenship of youth in Nakhon Pathom Province was 87.1%. Principles of Sappurisdhamma Together they can predict 87.3% of youth in Nakhon Pathom Province for democratic citizenship and 3. Application of Buddhist principles to promote democratic citizenship of youth in Nakhon Pathom Province. Promote democratic citizenship among youth in Nakhon Pathom Province Let citizens learn about society, know themselves, understand others, and accept living together. Do not ignore the rights of others and understand the actions of the state. Understand representatives

or politicians and the political system in Thai society. Understand the objectives of national administration various governance systems in living together Create public consciousness Volunteer for the public Sacrifice sometimes.

Keywords: Buddhhadhamma; Citizenship; Among Youth

บทนำ

เยาวชนเป็นช่วงวัยที่เกิดขึ้นระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ การตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชนเกิดขึ้นชัดเจนมากขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 20 เมื่อสังคมเริ่มมองว่าเยาวชนเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในอนาคต สถาบันต่าง ๆ เช่น โรงเรียนและองค์กรเยาวชนถูกสร้างขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ และการเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้ใหญ่ เยาวชนเป็นกลุ่มที่มีความคิดใหม่ ๆ และมักเต็มไปด้วยพลัง ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการปรับตัว การที่เยาวชนมีโอกาสนในการพัฒนาทักษะทางสังคมและความเป็นผู้นำ เยาวชนมีพลังในการเปลี่ยนแปลงสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม การเมือง และสังคมช่วยส่งเสริมให้พวกเขามีบทบาทในการสร้างความร่วมมือกับผู้อื่นและขับเคลื่อนสังคมไปในทิศทางที่ดี

คนไทยทุกคนต้องปฏิบัติตนเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยจะต้องยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา ปฏิบัติตนตามกฎหมายดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม รู้หน้าที่ที่ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพภายใต้ขอบเขตกฎหมายโดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2555) คำว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งแปลว่า “ประชาชนเป็นใหญ่” เปิดโอกาสให้ประชาชน เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสังคม กฎหมาย และการเมือง การปลูกฝังทัศนคติ การวิพากษ์วิจารณ์และการมีความคิดอ่านเป็นของตนเอง (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2556) คุณภาพของประชาธิปไตยขึ้นต่อคุณภาพของเยาวชน ถ้าเยาวชนมีคุณภาพดี ประชาธิปไตยก็มีคุณภาพดีด้วย ถ้าเยาวชนมีคุณภาพต่ำ ประชาธิปไตยก็จะเป็นประชาธิปไตยอย่างเลวด้วย คุณภาพของประชาธิปไตยขึ้นต่อคุณภาพของเยาวชน คุณภาพของเยาวชนขึ้นต่อการศึกษา เป็นการยกระดับพลเมืองแห่งการตื่นรู้ไปสู่ประชาธิปไตยแห่งการตื่นรู้ (จุฬารัตน เต็มผล, 2559)

ปัจจุบันเยาวชนมีลักษณะพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับคุณสมบัติของความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย เยาวชนจึงเป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่งในการบ่ม

เพาะความเป็นประชาธิปไตยให้มีความสมบูรณ์ต่อไป ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบกับปัญหาสังคมหลายประการ เช่น ปัญหาความยากจน ทุจริตคอร์รัปชัน ครอบครัวแตกแยก ความเปี่ยงเบนทางค่านิยมและวัฒนธรรม เนื่องจากมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทาง การเมือง ส่งผลให้ขาดความสงบสุขในบ้านเมืองรวมทั้งเป็นจุดอ่อนสำคัญของการพัฒนา ประเทศ (สุทธธัญญ์ โออ้อม, 2560) หลักสัปปริสธรรม 7 มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะ สามารถพัฒนาความเป็นพลเมืองของเยาวชนให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย มีจิตสำนึก ความเป็นพลเมือง (จรัส พยัคฆราชศักดิ์ และคณะ, 2559) ประกอบด้วย 1. ัมมัญญตา คือ รู้จักธรรมคือเหตุ 2. อตถัญญตา คือรู้จักธรรมคือผล 3. อัตตัญญตา คือความเป็น ผู้รู้จักตน 4. มัตตัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักประมาณ 5. กาลัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักกาล 6. ปริสสัญญตา คือความเป็นผู้รู้จักชุมชน 7. ปุคคัลปโรปปัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักเลือก คบบุคคล

ดังนั้น จากปัญหาและความสำคัญของการสร้างพลเมืองของประเทศไทย สร้าง พลัง พลเมืองให้ทุกฝ่ายร่วมมือกัน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ในอนาคตมีความสุจริตโปร่งใส จึง ต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาวชน โดยสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว โรงเรียน ที่ ต้องมีหน้าที่ในการปลูกฝังสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองของประเทศ เริ่มปลูกฝังค่านิยม สุจริตตั้งแต่เด็ก ๆ โรงเรียนและสถาบันทางสังคมที่เป็นต้นแบบแก่เยาวชน ให้มีความ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม กระทำอย่างรับผิดชอบ และเป็นอยู่ อย่างพอเพียง เพื่อสร้างนิสัยให้เยาวชนรักความถูกต้องและความเป็นธรรม เพื่อเป็น ภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัด นครปฐม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของ เยาวชนในจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อนำเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุ ไม่เกิน 25 ปี ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากสูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973)

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน ได้แก่ นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา 3 รูป, นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์ 3 คน, ตัวแทนภาครัฐ 4 คน, ผู้นำท้องที่ 4 คน และตัวแทนเยาวชน 4 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือคือ แบบสอบถาม 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม 6 ด้าน คือ 1. ด้านรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ 2. ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น 3. ด้านเคารพความแตกต่าง 4. ด้านเคารพหลักความเสมอภาค 5. ด้านเคารพกติกา และ 6. ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม 5 ด้าน คือ 1. ครอบครัว 2. กลุ่มเพื่อน 3. สถาบันการศึกษา 4. สื่อมวลชนและ 5. รัฐบาล ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม 7 หลักคือ 1. หลักอัมมัญญตา รู้หลักหรือรู้จักเหตุ 2. หลักอัตถัญญตา รู้ความมุ่งหมาย 3. หลักอัตตัญญตา รู้จักตน 4. หลักมัตตัญญตา รู้จักประมาณ 5. หลักกาลัญญตา รู้จักกาลเวลา 6. หลักปริสสัญญตา รู้จักชุมชน สังคม และ 7. หลักบุคคลัญญตา รู้จักบุคคล ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.891 ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha α – coefficient) (สิน พันธุ์พินิจ, 2547)

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบไปด้วย ข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม

4. การเก็บรวบรวม

การวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมดังนี้ 1. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนในจังหวัดนครปฐม 2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บข้อมูลกับเยาวชนในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 ชุด ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบ Stepwise เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามหนึ่งตัว ซึ่งส่งผลมาจากตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และศึกษากาสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

1. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

(n=400)

ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนใน จังหวัดนครปฐม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเคารพหลักความเสมอภาค	4.21	0.62	มาก
2. ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น	4.13	0.67	มาก
3. ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม	4.09	0.75	มาก
4. ด้านเคารพความแตกต่าง	4.06	0.81	มาก
5. ด้านรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้	4.06	0.71	มาก
6. ด้านเคารพกติกา	3.96	0.73	มาก
โดยภาพรวม	4.02	0.68	มาก

จากตาราง พบว่า ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) โดยค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านเคารพหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.21$) ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น ($\bar{X} = 4.13$) ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ($\bar{X} = 4.09$) ด้านเคารพความแตกต่าง ($\bar{X} = 4.06$) ด้านรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้ ($\bar{X} = 4.04$) ด้านเคารพกติกา ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม พบว่า 1. การกล่อมเกลากิจการทางเมือง ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 แสดงว่าการกล่อมเกลากิจการทางเมืองสามารถร่วมกันทำนาย ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 87.1 และ 2. หลักสัปปุริสธรรม ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม แสดงว่า หลักสัปปุริสธรรม สามารถร่วมกันทำนาย ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 87.3

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

(n=400)

การประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน ในจังหวัดนครปฐม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักอัมมัญญาตา การรู้หลักหรือรู้จักเหตุ	4.36	0.65	มาก
2. หลักอัตถัญญาตา การรู้ความมุ่งหมาย หรือรู้จักผล	4.35	0.64	มาก
3. หลักอิตถัญญาตา การรู้จักตน	4.32	0.68	มาก
4. หลักกาลัญญาตา การรู้จักกาลเวลา	4.13	0.64	มาก
5. หลักมัตตัญญาตา การรู้จักประมาณ	4.10	0.71	มาก
6. หลักปุคคลัญญาตา การรู้จักบุคคล	4.06	0.60	มาก
7. หลักปริสัญญญาตา การรู้จักชุมชน สังคม	3.93	0.80	มาก
โดยภาพรวม	4.19	0.61	มาก

จากตารางพบว่า ระดับการประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ธรรม์มัญญา รู้หลักหรือรู้จักเหตุ ($\bar{X} = 4.36$) อุตัญญา รู้ความมุ่งหมาย หรือรู้จักผล ($\bar{X} = 4.35$) อุตัญญา รู้จักตน ($\bar{X} = 4.32$) กาลัญญา รู้จักกาลเวลา ($\bar{X} = 4.13$) มัตตัญญา รู้จักประมาณ ($\bar{X} = 4.10$) ปุคคลัญญา รู้จักบุคคล ($\bar{X} = 4.06$) ปริสัญญา รู้จักชุมชน สังคม ($\bar{X} = 3.93$) ทุกด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ

พบว่า หลักธรรม์มัญญาคือการรู้จักเหตุส่งเสริมให้เยาวชนพิจารณาเหตุปัจจัยอย่างรอบคอบ หลักอุตัญญา รู้ความมุ่งหมายหรือรู้เหตุผลด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนได้รู้และเข้าใจผลของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี หลักอุตัญญา รู้จักตนส่งเสริมให้เยาวชนได้รู้จักและเข้าใจคุณค่าตนเอง หลักมัตตัญญา รู้จักประมาณด้วยการปลูกฝังให้เยาวชนมีความคิดพองพองไม่ยอกได้อายมิจนมากเกินไป หลักกาลัญญา รู้จักกาลเวลาควรส่งเสริมให้รู้จักช่วงเวลาทำหน้าที่ที่เหมาะสมเป็นการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ หลักปริสัญญา รู้จักชุมชนและสังคมต้องเข้าใจบริบทชุมชนของตนเอง หลักปุคคลัญญา รู้จักบุคคลต้องรู้จักการวิเคราะห์ลักษณะบุคคล เข้าใจในความแตกต่างของแต่ละคน และการเลือกคนมาสนับสนุนอย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

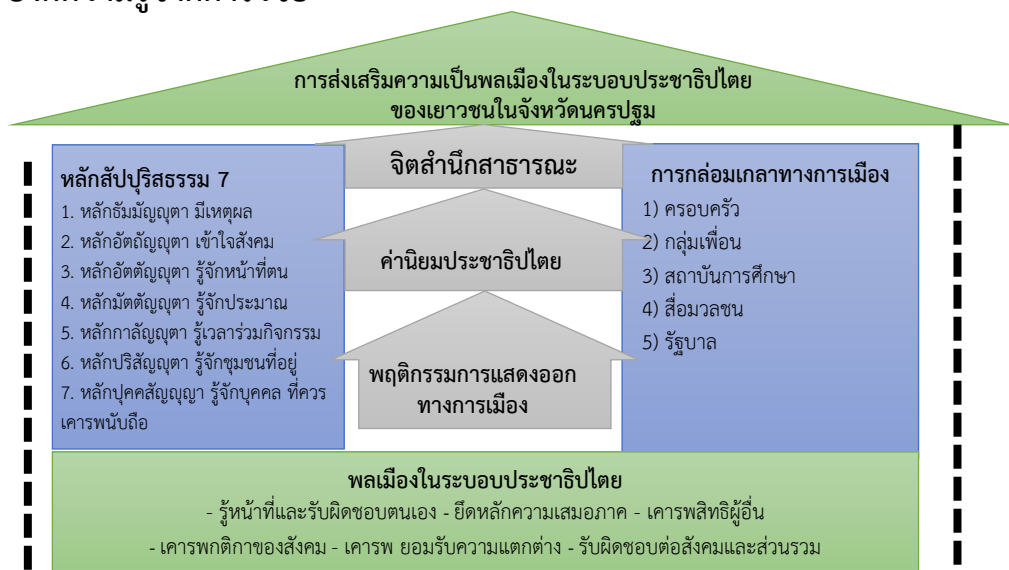
1. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า พลเมืองจังหวัดนครปฐม มีความรับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ ต้องส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตน ปฏิบัติตนให้เหมาะสม และการไม่สร้างปัญหาให้ผู้อื่น การเคารพสิทธิผู้อื่น เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิ รับฟังความเห็นของผู้อื่น และรู้จักใช้สิทธิของตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น เคารพความแตกต่างการมีความเข้าใจในความแตกต่าง และการยอมรับและไม่เอาเปรียบผู้อื่น ยอมรับกติกาควมมีการส่งเสริมความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง และการมีความรู้ที่สามารถช่วยแนะนำผู้อื่นได้ ด้านรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวมควรสร้างการมีจิตสำนึกสาธารณะและคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญการรู้จักสร้างประโยชน์ให้สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระชาณรงค์ โชติธมโม (ประเสริฐศรี)

(2566) เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ความรับผิดชอบ เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย มุ่งเน้นความเป็นธรรม พลเมืองสามารถพัฒนาทั้งความรับผิดชอบ การทำหน้าที่ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ ชาฤทธิศิลป์ (2561) เรื่อง ความเป็นพลเมืองของเยาวชนไทย พบว่า กลุ่มเยาวชนไทยส่วนใหญ่มีระดับความเป็นพลเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ยึดมั่นในความถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อสังคม ได้รับการกล่อมเกลາทางการเมืองในระดับมาก จากครอบครัว เพื่อน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน ศาสนา และพรรคการเมือง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการกล่อมเกลາทางการเมืองส่งผลต่อความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม อภิปรายได้ว่า การกล่อมเกลາทางการเมืองสามารถร่วมกันทำนายความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 87.1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครอบครัวสามารถทำนายความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 84.7 สถาบันการศึกษาสามารถทำนายได้ร้อยละ 11.8 ตามลำดับด้านครอบครัวและสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัวมีความใกล้ชิด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการยอมรับส่งผลต่อการประพฤติตนในสังคมที่มีพื้นฐานจากครอบครัวดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคชัย ศรีรักษา (2566) เรื่อง การพัฒนาการส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่เยาวชนจังหวัดลพบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่เยาวชนจังหวัดลพบุรี ผ่านด้านสถาบันครอบครัว, ด้านสถาบันการศึกษา, ด้านกลุ่มเพื่อน, ด้านสื่อมวลชน และด้านสถาบันทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเชวงศักดิ์ เอี่ยมสำอาง (2566) เรื่อง การส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ปัจจัย สถาบันการศึกษา และสถาบันทางการเมือง ส่งผลต่อการส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 27.5

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม พบว่า หลักสัปปริสธรรม 7 ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ หลักอัมมัญญา คือการรู้จักเหตุต้องส่งเสริมให้เยาวชนได้รู้จักการพิจารณาเหตุปัจจัยอย่างรอบคอบ หลักอัตถัญญา การรู้ความมุ่งหมายหรือรู้เหตุผลด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนได้รู้และเข้าใจผลของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี หลักอิตถัญญา การรู้จักตนด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนได้รู้จักและเข้าใจคุณค่าตนเอง หลักมัตตัญญา การรู้จักประมาณด้วยการปลูกฝังให้เยาวชนมีความคิดพอเพียง หลักกาลัญญา รู้จักกาลเวลาควรส่งเสริมให้รู้จักช่วงเวลาทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับกาลเทศะ หลักปริสญญา การรู้จักชุมชนและสังคมต้องเข้าใจบริบทชุมชนของตนเอง หลักบุคคลัญญา การรู้จักบุคคลต้องรู้จักการวิเคราะห์บุคคล เข้าใจในความแตกต่างของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรยุทธชะนิต (2566) เรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมและการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองเพื่อสร้างความนิยมสำหรับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความนิยมสำหรับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้สัปปริสธรรม 7 ในภาพรวมอยู่ระดับมาก

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม อธิบายและเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้

ปัจจัยการกล่อมเกล่า อธิบายได้ว่า โดยสถาบันทางสังคม กลุ่มเพื่อน ครอบครัว รัฐบาล สื่อมวลชน และสถาบันการศึกษา ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองของประชาชนในรัฐนั้นๆ กลุ่มเพื่อนช่วยในการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทำให้กล้าแสดงออก ครอบครัวให้ความรักสร้างความเข้าใจ รัฐบาลมีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม เสมอภาคทั่วกัน สื่อมวลชน เป็นตัวกลางเพื่อสื่อสารระหว่างประชาชนกับรัฐ ช่วยประชาชนค้นหาความจริงและเผยแพร่ข้อมูลสร้างการรับรู้และความเข้าใจร่วมกันของคนในสังคมอย่างเท่าเทียม ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของเยาวชนทำให้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกสาธารณะ เกิดค่านิยมประชาธิปไตย โดยนำหลักสัปปุริสธรรมเยาวชนเป็นผู้มีเหตุผล รู้หน้าที่และบทบาท รู้กาลเทศะการทำกิจกรรม

หลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดนครปฐม ให้พลเมืองเรียนรู้สังคม รู้จักตนเอง เข้าใจคนอื่น ยอมรับการอยู่ร่วมกัน ไม่ละเมิดสิทธิ คนอื่น เข้าใจการกระทำแห่งรัฐ เข้าใจตัวแทนหรือนักการเมืองและระบบการเมืองในสังคมไทย เข้าใจวัตถุประสงค์การบริหารประเทศ ระบบการปกครองต่างๆ ในการอยู่ร่วมกัน สร้างจิตสาธารณะ อาสาเพื่อส่วนรวม เสียสละบ้างบางโอกาส

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายสนับสนุนบทบาทของเยาวชนในการทำงานเพื่อชุมชนให้มากขึ้นทั้งที่เป็นผู้จัดทำโครงการหรือผู้ร่วมโครงการ
2. พัฒนากลุ่มเครือข่ายเยาวชนให้เกิดความเข้มแข็งและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมสถาบันครอบครัว สถาบันศึกษา ในการการพัฒนาศักยภาพการเป็นพลเมืองที่ดีผ่านสื่อสร้างสรรค์
4. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีนโยบายจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้โดยปราศจากความขัดแย้ง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนบทบาทของเยาวชนให้ร่วมกิจกรรมและทำงานเพื่อชุมชนให้มากขึ้น

2. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมประชาชนให้มีความเข้าใจสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญในการแสดงออกทางการเมือง

3. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น กระตุ้นหรือชักชวนให้ประชาชนในสังคมร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในจังหวัดนครปฐม

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนานโยบายการส่งเสริมความเป็นพลเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการพัฒนากระบวนการส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในพื้นที่ภาคกลาง

เอกสารอ้างอิง

จรัส พยัคฆราชศักดิ์ และคณะ. (2559). *คู่มือการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ม. 3*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด.

จุฬารัตน เต็มผล. (2559). *เยาวชนกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

เชวงศักดิ์ เอี่ยมสำอาง. (2566). *การส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

โชคชัย ศรีรักษา. (2566). *การพัฒนาการส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่เยาวชนจังหวัดลพบุรี* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ธีรยุทธ ชะนิล. (2566). *การประยุกต์หลักพุทธธรรมและการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองเพื่อ สร้างความนิยมสำหรับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระชาณรงค์ โชติธมโม (ประเสริฐศรี). (2566). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริม
ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร
(ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2543). กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนสู่ประชาธิปไตย.
กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- วัชรินทร์ ชาญศิลป์. (2561). ความเป็นพลเมืองของเยาวชนไทย. วารสารรัฐศาสตร์
ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 5(1), 187-209.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2555). พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย.
กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุทธยาณ์ โอบ้อม. (2560). การเสริมสร้างจิตพิสัยดีกรรการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม
ประชาธิปไตยของนักเรียนในจังหวัดนครปฐม (รายงานการวิจัย).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2556). โลกเปลี่ยนไทยปรับ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯธุรกิจ.